

28 אפריל 2019
כ"ג ניסן תשע"ט

גב' נוחי פוליטיס, עו"ד
מנהלת מחלקת חנינות
משרד המשפטים

בדוא"ל ובדואר פנימי

שלום רב,

הנדון: בקשת חנינה – שם טוב מכתבי, ת.ז. 51132363
(מספרכם: 18-1937; מספרנו-16-11-22)

1. **שם טוב מכתבי, ת.ז. 51132363** (להלן: "**האסיר**"), אזרח ישראלי המרצה כיום עונש מאסר בישראל בגין עבירת סחר בסמים, פנה בבקשה לנשיא המדינה לקיצור עונש המאסר שנגזר עליו ביום 19.11.2004 בארה"ב. ביום 3.3.2019 הועברה בקשת האסיר למחלקתנו, על מנת שנחווה דעתנו בכל הנוגע לאספקטים הנוגעים להליך העברת האסיר לישראל.

רקע

2. ביום 30.4.2003 נעצר האסיר בבולגריה לבקשת ממשלת ארה"ב, אשר ביקשה את הסגרתו כדי להעמידו לדין בגין עבירת קשירת קשר להפצת סם מסוג MDMA. ביום 25.11.2003 הוסגר האסיר מבולגריה לארה"ב.

3. ביום 14.9.2004 הורשע האסיר בעבירת קשירת קשר להפצת סם מסוג MDMA. לפי הראיות שהוצגו בבית המשפט פעל האסיר עם שותפיו למכירתם והפצתם בארה"ב של כ- 800,000 כדורי MDMA (182.2 ק"ג). ביום 19.11.2004 נגזר דינו למאסר בפועל של 240 חודשים

ומתקופה זו נוכחו 569 ימי מעצר טרם נגזר דינו (מיום 30.4.2003). על פי גזר הדין מועד סיום גזר דינו של המבקש 29.4.2023. עוד על פי גזר הדין, בעת שחרורו של האסיר מהכלא בארה"ב יוטלו עליו למשך תקופה של 3 שנים תנאים של "Supervised Release", כפי שאלו מפורטים בגזר הדין.

4. האסיר ביקש את העברתו לישראל לשם המשך ריצוי עונש המאסר, ובקשתו אושרה על ידי שני השרים המוסמכים, כמו גם רשויות ארה"ב. ביום 22.8.2013 חתמה שרת המשפטים דאז, ציפי לבני, על צו להעברת אסיר שר למדינת אזרחותו לפי סעיף 8 לחוק לנשיאת עונש מאסר במדינת אזרחותו של האסיר, התשנ"ז-1996 (להלן: "חוק לנשיאת עונש מאסר"). ביום 9.10.2013 הגיע האסיר לישראל לשם ריצוי עונשו. ביום 17.8.2017 שוחרר ברישיון אסיר ובתנאים מגבילים, אשר יחולו עד תום תקופת הרישיון – 29.4.2023.
5. בבקשתו מאת נשיא המדינה לחנינה, שהוגשה ביום 20.8.2018, מבקש האסיר את קיצור תקופת עונשו כדי להשתחרר מתנאי "הרישיון".

חוות דעת

6. העברת האסיר לישראל נעשתה בהתאם לחוק לנשיאת עונש מאסר ולאמנת מועצת אירופה בדבר העברת נידונים (שטרסבורג – 1983) (להלן: "האמנה") המותירות את ההחלטות על שחרורו של אסיר, בין בדרך של שחרור על תנאי ובין בדרך אחרת, בידי המדינה המנהלת את המאסר, כמפורט בסעיף 11(א) לחוק העברת אסירים ובסעיף 9.3 לאמנה.
7. אין בידי המחלקה הבינלאומית מידע בנוגע למעורבות נפגע עבירה בהליך שהתקיים בארה"ב.
8. תכלית החוק להעברת אסירים הינה בעיקרה הומניטארית - לאפשר לאסיר לרצות את עונשו במדינה בה נמצא מרכז חייו ובה מצויים בני משפחתו, תוך מניעת הקשיים הייחודיים הנובעים מריצוי עונש מאסר במדינה זרה.
9. בבקשת החנינה נטען, בין היתר, שהוטל על האסיר בארה"ב עונש חמור יותר מהעונש שהוא היה אמור לקבל בארץ בפרשה פלילית דומה. בנוסף, בבקשת החנינה נטען בין היתר שבהליך המשפטי בארה"ב "חומר החקירה נגד [האסיר] התבסס על עדותו של מרדכי (מוטי) כהן (להלן: "כהן"), שהיה סוכן שהופעל בזמנו על ידי ... ימ"ר שפלה". לפי בקשת החנינה, נפגעה זכות העיון של האסיר בכך שבמהלך ההליך המשפטי שהתנהל בארה"ב (משפט בפני שופט וחבר מושבעים ושני ערעורים), לא קיבל האסיר זכות עיון בקלטות האמרות שימ"ר ת"א גבתה מכהן בארה"ב, זאת חרף בקשותיו החוזרות; נמסרו לאסיר אך ורק "תקצירים מתורגמים לאנגלית של מה שמסר כביכול כהן באמרותיו הנ"ל".

10. נבקש להדגיש כי הליך העברת האסירים לא נועד לספק פלטפורמה לביקורת שיפוטית של המדינה הקולטת על חומרת העונש שנגזר במדינה המעבירה או להתייחסות לטענות האסיר שזכויותיו נפגעו במסגרת ההליך המשפטי שחל במדינה הזרה. אף אם נניח שבארה"ב מדיניות הענישה ופסיקות בנוגע לזכות עיון בחומר החקירה היו שונות מאלו בארץ, אין מקום לשקול את טענות האסיר הנ"ל במסגרת בקשתו לחנינה. התייחסות לטענות אלו עלולה להביא לפגיעה בקשרי העברות אסירים שיש לישראל עם מדינות אחרות החברות באמנה, ואף עלולה ליצור אפקט "מצנן" אצל אותן מדינות, אשר תהססנה בבואן לאשר בעתיד העברות אסירים לישראל.

11. בפרט נכון הדבר נוכח כך שהתנאים המגבילים המשמשים לפיקוח על המבקש אינם מגבילים את חירותו כמו מאסר ממש, ויש להם נחיצות ברורה בעניינו.

12. יתרה מכך, מתן משקל כלשהו, במסגרת החלטת הנשיא, לטענות בדבר כשרות פסק הדין האמריקאי, אינה ועלה בקנה אחד עם ההשתק הקבוע בסעיף 12 לחוק לנשיאת עונש מאסר, כדלקמן:

"12. הובא אסיר לישראל לפי חוק זה, לנשיאת עונש מאסר שהוטל עליו במדינה אחרת, לא תישמע טענה השוללת את כשרותו או את תוקפו של פסק הדין שלפיו הוטל עונש המאסר, או טענה שהאסיר חוזר בו מהסכמתו להעברה שניתנה לפי הוראות סעיף 4."

13. לטעמנו, אין לתת כל משקל לטענות האסיר בדבר אופי ההליך בארה"ב וחומרת העונש שהושת עליו שם. מתן חנינה על בסיס טענות אלה עשוי להעיב על יחסי העברת האסירים בין שתי המדינות.

בברכה,

נינה מנצור
סגנית בכירה א' לפחקליט המדינה
המחלקה הבינ"ל בפרקליטות המדינה